

**Gradovi i regije:
pakt za zaustavljanje
seksualnog nasilja nad djecom**

Doprinos Kongresa
Vijeća Evrope kampanji
JEDNO od PETERO

Potvrdio Ured Kongresa 14. septembra 2012.

Layout: Kongres lokalnih i regionalnih vlasti Vijeća Evrope
Izdanje: februar 2013.

Contents

Predstavljanje Pakta	5
O čemu se tu radi?	5
Koja je svrha uključivanja lokalnih i regionalnih vlasti?	5
Što Kongres predlaže?	6
Što želi Vijeće Evrope od lokalnih i regionalnih vlasti?	7
Što je Kongresov Pakt gradova i regija za zaustavljanje seksualnog nasilja nad djecom?	8
Što uključuje potpisivanje Pakta?	8
Ko su glavni partneri?	9
Šta znače četiri slova "P"?	9
Četiri slova "P": Prevencija	10
Četiri slova "P": Zaštita (Protection)	15
Četiri slova "P": Krivično gonjenje (Prosecution)	17
Četiri slova "P": Sudjelovanje (Participation)	17
Koje se konkretne radnje mogu poduzeti na regionalnom nivou?	18
Kako će Pakt djelovati u praksi?	18
Online platforma za upis za Pakt	19
Popis za provjeru lokalne i regionalne vlasti	20
Prevencija	20
Zaštita (Protection)	21
Stranice s dokumentacijom i referencama	22

Predstavljanje Pakta

O čemu se tu radi?

Prema dostupnim podacima otprilike jedno od petero djece u Evropi žrtva je nekog oblika seksualnog nasilja, jednog od najgorih oblika nasilja nad djecom. Seksualno nasilje može poprimiti mnoge oblike, uključujući incest, pornografiju, prostituciju, trgovinu ljudima, korupciju, nuđenje putem Interneta, seksualno iskorištavanje i seksualno zlostavljanje. Sve to može uzrokovati, a doista i uzrokuje, teška oštećenja metalnog i tjelesnog zdravlja djece. Djeca trpe posljedice seksualnog zlostavljanja i kad odrastu. Prema opisima iz prve ruke, kad postanu odrasle osobe žive živote u kojima skrivaju žalost i bol.

Vijeće Evrope pokrenulo je 2010. godine kampanju za rješavanje pitanja seksualnog nasilja nad djecom. Ta kampanja, pod naslovom JEDNO od PETERO, odražava veličinu problema, a cilj joj je prikupljanje daljnjih potpisa, potvrda i provedbe Konvencije Vijeća Evrope o zaštiti djece od seksualnog iskorištavanja i seksualnog zlostavljanja (u daljnjem tekstu "Konvencija iz Lanzarotea"); te opremanje djece, njihovih porodica/pružatelja skrbi, te društva u cjelini znanjem i alatima za sprečavanje seksualnog iskorištavanja i zlostavljanja, uz podizanje svijesti o njihovom opsegu.

Koja je svrha uključivanja lokalnih i regionalnih vlasti?

Lokalne i regionalne vlasti odgovorne su za zaštitu i promovisanje sigurnosti i dobrobiti djece i mladih ljudi koji žive na njihovim područjima. One moraju raditi zajedno s partnerima kao što su treći sektor, javne organizacije i privatni sektor. Trebali bi usvojiti četverostruki pristup koji se sastoji od

Prevenције (*"Prevention"*), Zaštite (*Protection*), Krivičnog gonjenja (*Prosecution*) i Sudjelovanja (*Participation*) - četiri slova "P" kojima počinju te četiri riječi na engleskom jeziku. Izazov s kojim su suočeni gradovi i regije Evrope u slučajevima seksualnog nasilja i zlostavljanja djece jest kako povećati svijest o tom pitanju, kako izraditi i provoditi planove djelovanja i strategije koje imaju svoju osnovu u zajednici, za rješavanje ta četiri slova "P", te za ulaganje u bolje pružanje usluga. Sve usluge i djelovanja moraju poštovati dječja prava, na prvo mjesto staviti najbolje interese djeteta i omogućiti da se čuju dječji glasovi, kako bi se na lokalnom nivou pružilo ono što je djeci i porodicama potrebno za zaustavljanje seksualnog nasilja i seksualnog zlostavljanja, kao i za privođenje počinitelja pravdi.

Što Kongres predlaže?

Za rješavanje lokalnih i regionalnih dimenzija kampanje JEDNO od PETERO, Kongres lokalnih i regionalnih vlasti Vijeća Evrope usvojio je Strateški plan djelovanja čiji su konkretni ciljevi slijedeći:

1. podizanje svijesti članova Kongresa, lokalnih i regionalnih vlasti, udruženja lokalnih i regionalnih vlasti, te ostalih partnera o ciljevima kampanje;
2. promovisanje korištenja pravnih standarda i instrumenata Vijeća Evrope (Konvencija iz Lanzarota i Smjernica o pravosuđu prilagođenom djeci) kod uspostave struktura i mehanizama za zaštitu djece od svih oblika nasilja;
3. poticanje lokalnih i regionalnih vlasti na pokretanje kampanja, razvijanje alata za podizanje svijesti u svrhu sprečavanja seksualnog nasilja nad djecom, osobito širenjem i donošenjem materijala za kampanje podizanja svijesti (Pravilo o donjem rublju) kako bi pomogli roditeljima i skrbnicima da razgovaraju s djecom o seksualnom nasilju na način prilagođen djeci;
4. promovisanje pristupa koji uključuje višestruke zainteresovane strane i potiče lokalne i regionalne vlasti da

- razviju koordinirane višedisciplinarnе strukture, procese i mehanizme za rješavanje seksualnog nasilja nad djecom;
5. razvijanje kulture u kojoj su gradovi i regije više prilagođeni djeci i omogućuju djeci i mladim ljudima smisleno sudjelovanje u razvoju sigurnih zajednica slobodnih od seksualnog nasilja.

Što želi Vijeće Evrope od lokalnih i regionalnih vlasti?

Čini se da je djelovanje na lokalnom nivou ograničeno. I zaista istraživanje iz 2010. godine koje je provedeno u Ujedinjenom Kraljevstvu upućuje na zaključak kako manje od četvrtine lokalnih vlasti u državama članicama ima strategiju za zaštitu djece od seksualnog iskorištavanja¹. Međutim, dostupna istraživanja i dokazi ukazuju kako se seksualno iskorištavanje djece događa ne samo u Ujedinjenom Kraljevstvu nego i na području svake od 47 država članica Vijeća Evrope, iako metode prikupljanja podatak nisu uvijek dovoljno razvijene kao bi potvrdile tu tvrdnju.

Stoga je cilj Kongresa promicati kampanju JEDNO OD PETERO, i povećati svijest o Konvenciji iz Lanzarota među lokalnim i regionalnim vlastima kako bi to dovelo do usvajanja lokalnih i regionalnih usluga prilagođenih djeci, zaštite djece i pomoći u sprečavanju seksualnog nasilja unutar zajednice.

Stoga Kongres Vijeća Evrope snažno potiče gradove i regije da se opredijele za kampanju JEDNO OD PETERO potpisom **Kongresovog Pakta gradova i regija za zaustavljanje seksualnog nasilja nad djecom.**

¹ Što se događa u smislu zaštite djece i mladih ljudi od seksualnog iskorištavanja? Jago et al, oktobar 2011

Što je Kongresov Pakt gradova i regija za zaustavljanje seksualnog nasilja nad djecom?

Djelovanje je poželjno, uistinu potrebno u sva četiri domena četiri slova "P" kako je to gore opisano. Kongres je sastavio popis mogućih djelovanja, počevši od onih koja zahtijevaju vrlo malo ili ništa javnog novca, pa do onih koja će zahtijevati bitna ulaganja zbog potrebe definiranja konkretnih strategija i uspostave posvećenih struktura. O kolikom se god trošku radilo, mjere za zaustavljanje seksualnog nasilja nad djecom i zlostavljanja djece uvijek će biti isplative, jer predstavljaju ulaganje u zdravu zajednicu i temelje se na poštovanju ljudskih prava.

Iako je krajnji cilj Kongresa da što više lokalnih i regionalnih vijeća i parlamenata razvije koordinirane višedisciplinarnе strukture, postupke i mehanizme za rješavanje seksualnog nasilja nad djecom i njihovog zlostavljanja, gradovi i regije na početku mogu korak po korak doprinijeti kampanji JEDNO od PETERO tako što će početi na puno skromnijem nivou, na primjer podizanjem svijesti o kampanji putem poveznice na svojoj početnoj stranici.

Kongres snažno potiče lokalne i regionalne vlasti iz svih 47 država članica na potpisivanje Pakta i početak provođenja barem jedne od radnji s našeg popisa za provjeru, te na napredak u borbi protiv seksualnog nasilja nad djecom i njihovog zlostavljanja, prihvaćanjem kao svog krajnjeg cilja uspostave koordiniranih višedisciplinarnih struktura, postupaka i mehanizama.

Što uključuje potpisivanje Pakta?

Gradovi i regije koji sudjeluju opredijelit će se za cilj Kongresa o podizanju svijesti i stvaranju struktura potrebnih za rješavanje pitanja seksualnog nasilja nad djecom i njihovog zlostavljanja provođenjem koliko god je moguće više radnji popisanih na

ovom letku, ili uistinu provođenjem svih drugih radnji koje će pomoći Kongresu postići cilj.

Ko su glavni partneri?

Vijeće Evrope uspostavilo je mrežu tački za kontakt koje su imenovala vlade u 47 država članica koje mogu dati savjet i pomoći lokalnim vlastima kod udruživanja snaga s velikim brojem nevladinih organizacija i udruženja civilnog društva koje već aktivno rade u kampanji. Osnovani su nacionalni timovi za kampanju u nekoliko država članica koji koordiniraju i provode rad na kampanji i mogu dati usmjerenje na regionalnom i opštinskom nivou. Opštine i regije mogu se također povezati s mjerodavnim nacionalnim ministarstvima.

Parlamentarna skupština Vijeća Evrope osnovala je Mrežu parlamentaraca za kontakt za koordinaciju nacionalnog, evropskog i međunarodnog parlamentarnog djelovanja na suzbijanju seksualnog nasilja nad djecom. Mreža, koja trenutno ima 49 članova, olakšava razmjenu najbolje prakse o zakonodavnom i političkom djelovanju koje provode države članice.

Šta znače četiri slova "P"?

Krajnji cilj lokalne i regionalne vlasti mora biti sprečavanje iskorištavanja djece. U tu svrhu moraju odlučiti koji je najbolji način za vođenje agencija iz javnog sektora kako bi se pobrinule da djeca i mladi ljudi budu zaštićeni i podržani, te za istovremeno aktivno krivično gonjenje počinitelja. Lokalne i regionalne vlasti trebaju usvojiti pristup koji se sastoji od tri dijela, a to su Prevencija, Zaštita, Krivično gonjenje i Sudjelovanje (na engleskom jeziku Prevention, Protection, Prosecution i Participation, te stoga govorimo o četiri slova "P").

U ovom ćete odjeljku pronaći informacije o vrsti djelovanja koje treba poduzeti i saznati zašto je ono potrebno.

Četiri slova "P": Prevencija

Postoje brojne preventivne radnje koje se mogu poduzeti na lokalnom i regionalnom nivou kako bi se pomoglo spriječiti seksualno iskorištavanje i zlostavljanje djece.

Podizanje svijesti

Lokalne i regionalne vlasti trebaju uspostaviti programe za sprečavanje seksualnog iskorištavanja i nasilja, te politike za podizanje svijesti djece, ljudi koji rade s djecom, roditelja, porodica, skrbnika i šire javnosti. Podizanje svijesti može pomoći promjeni u društvu stvaranjem podrške preventivnim mjerama.

Preventivni programi i strategije trebaju osigurati odgovarajuću, vrlo kvalitetnu stručnu naobrazbu svim

sudionicima, kako bi se osigurala djelotvorna i sigurna isporuka usluga. Sudionici uključuju sve osobe koje imaju redovite kontakte s djecom, kao što su socijalni radnici, radnici u zdravstvu, nastavnici (na svim nivoima od predškolske do srednjoškolske dobi), policija, osoblje u kulturnim, zabavnim i sportskim kompleksima, crkvama, centrima za mlade, službenici za provođenje zakona, itd.

Prijedlog djelovanja

- Na početnoj stranici grada i regije stavite poveznicu na internetsku stranicu Vijeća Evrope JEDNO od PETORO
- Organizujte informativne sastanke za djecu u školama i centrima za mlade
- Podijelite materijale sa činjenicama i letke koji sadrže informacije i smjernice
- Osigurajte obrazovne za lokalne i regionalne stručnjake
- Organizujte rasprave i seminare za stručnjake i za javnost
- Iskoristite Evropsku sedmicu lokalne demokracije za skretanje pažnje na to pitanje
- Sarađujte sa NVO sektorom, medijima i privatnim sektorom

Rano prepoznavanje djece izložene riziku treba biti dio svake strategije te stoga treba steći odgovarajuće znanje o seksualnom iskorištavanju i seksualnom zlostavljanju i podići svijest o tome kako prepoznati znakove koji mogu ukazati na seksualno nasilje, kao što je promjena ponašanja.

Roditelji, porodice i skrbnici trebaju naučiti kako prepoznati pokazatelje seksualnog iskorištavanja i zlostavljanja djeteta i što trebaju poduzeti u takvom slučaju, te ih treba upoznati s uticajem koji to ima na djecu i porodice.

Potrebno je osigurati edukaciju o preventivnim mjerama, kao što je praćenje *online* prostora, a djeci treba pomoći da se zaštite, na primjer tako što će prepoznati štetan sadržaj na Internetu i neprilične kontakte sa strancima koji od njih mogu zatražiti otkrivanje ličnih informacija kako bi se s njima sprijateljili (vrbovanje). Ovu edukaciju treba proširiti i na roditelje

koje treba naučiti kako pratiti i kontrolisati pristup Internetu, te na djecu koja trebaju naučiti o rizicima i opasnostima Interneta. Alati za *online* sigurnost za djecu, roditelje, nastavnike i porodice mogu se izraditi u saradnji s nevladinim ili drugim

Prijedlog djelovanja

- Osigurati da nacionalni i evropski telefonski brojevi za pomoć djeci uvijek budu dostupni
- Stvoriti poveznicu s jednim pritiskom miša na početnoj stranici grada ili regije za brzu pomoć i savjete
- Osmisliti i podijeliti male kartice koje je lako nositi sa sobom, na kojima su zabilježeni korisni brojevi i adrese za školsku djecu
- Izraditi magnete za frižidere na kojima su zabilježeni korisni brojevi i adrese za svako kućanstvo
- Na mjestima na koja često dolaze djeca izložiti plakate koji sadrže informacije o tome gdje potražiti pomoć
- U školama i klubovima za mlade učiniti dostupnim obrazovne materijale prilagođene djeci
- Podijeliti materijale koji sadrže činjenične podatke ili letke o sigurnom ponašanju *online*
- Olakšati izvještavanje o nezakonitim *online* radnjama

organizacijama ili se mogu koristiti postojeći alati za podizanje svijesti.

Radnje podizanja svijesti trebaju ciljati i širu javnost koja treba dobiti informacije o toj pojavi i o preventivnim mjerama koje se mogu poduzeti. Jedan od načina za postizanje tog cilja je poveznica s početne stranice grada ili regije na internetsku stranicu Vijeća Evrope JEDNO od PETERO. Na lokalnom nivou mogu se promovisati nacionalne i evropske vruće linije i linije za pomoć.

Podizanje svijesti i obrazovni materijali

Vijeće Evrope izradilo je materijale za poboljšanje razumijevanja pitanja seksualnog nasilja nad djecom i njihovog zlostavljanja i za promovisanje poruka kampanje. Izrađeni su materijali koje mogu koristiti donositelji odluka, grupe za zagovaranje i stručnjaci koji rade za djecu i s djecom. Izrađen je poseban materijal za podizanje svijesti i preveden na 36 evropskih jezika, kako bi se osnažili roditelji i djeca u svrhu sprečavanja seksualnog nasilja i obavješćavanja (www.underwearrule.org). Lokalne i regionalne vlasti trebaju štampati i široko podijeliti materijale za kampanju JEDNO od PETERO u školama i ostalim ustanovama koje primaju djecu (klubovi za mlade, udruženja mladih kao što su izviđači itd.). (Kontakt: 1in5@coe.int).

Obrazovanje djece

Učeći o seksualnom zlostavljanju i nasilju, uključujući različite vrste nasilja i rizičnih situacija, djeca razvijaju znanje i vještine za informirane, sigurne i zdrave odluke, čime izbjegavaju rizik seksualnog iskorištavanja i zlostavljanja, te postaju sposobna razviti zdrave i pozitivne odnose.

Na nivou osnovne i srednje škole trebaju se koristiti učinkoviti obrazovni materijali prikladni za dob djeteta, izrađeni po mjeri konkretnih potreba djece te osjetljivi na tu situaciju, uključujući i kulturno osjetljive informacije na jeziku prilagođenom djeci. Djeca tako primaju poruku o tome što je to seksualno nasilje i kako ga prepoznati, čime se prevencija podupire kroz promovisanje sigurne prakse. Tu treba uključiti informacije o novim komunikacijskim tehnologijama i rizicima uključenima u online ponašanje te o tome kako izvijestiti o nezakonitom online sadržaju.

Svaka obrazovna i informacijska kampanja treba uključiti postavljanje znakova koji usmjeravaju prema izvorima savjeta i podrške, kao što su za to predviđene telefonske linije ili linije za pomoć, posebno nacionalni i evropski telefonski brojevi, koje se može nazvati i nakon redovnog radnog vremena, kako bi ta djeca znala kome se obratiti. Svoj se školskoj djeci mogu podijeliti male kartice s važnim podacima lagane za nošenje, privjesci za ključeve ili kutije za mobilne telefone koji sadrže korisne brojeve i adrese, kako bi im bilo praktično držati ih u svojim školskim torbama. Lokalne i regionalne vlasti mogu izraditi magnete za frižider s tim informacijama kako bi se pobrinule da svako domaćinstvo ima spreman pristup tim informacijama. Lokalne i regionalne vlasti trebaju se pobrinuti za jednostavan pristup informacijama i pomoći. Nije teško postaviti jasno vidljivu poveznicu na internetskoj stranici grada/regije koju se aktivira jednim pritiskom miša, a koja vodi djecu do pomoći i savjeta. Na svim mjestima koja često posjećuju djeca treba prikazati informacije o tome gdje ići i kome se obratiti: u školama, igraonicama, centrima za mlade, zdravstvenim centrima, javnim bibliotekama, službama za slučaj

nesreće i hitnim službama, klinikama za seksualno zdravlje, na internetskim stranicama lokalnih vlasti, u crkvama itd.

Partneri u preventivnim radnjama

Konvencija iz Lanzarotea ohrabruje vlasti za osnivanje nezavisnih ustanova za promovisanje i zaštitu dječjih prava. Ona također predlaže imenovanje osobe ili tijela za podizanje svijesti javnosti o seksualnom iskorištavanju i zlostavljanju djece, kao što su Pravobranilac za djecu, Dječji odvjetnik ili Povjerenik za dječja prava. Takva se tijela mogu osnovati na lokalnom i/ili regionalnom nivou.

Mnoge organizacije i udruženja, na međunarodnom, nacionalnom, regionalnom i lokalnom nivou, vrlo su aktivne u borbi protiv seksualnog nasilja nad djecom i njihovog

Prijedlog djelovanja

- Imenovati lice ili tijelo na lokalnom/regionalnom nivou za podizanje svijesti o seksualnom nasilju nad djecom i njihovom zlostavljanju
- Raditi sa civilnim društvom na prikupljanju informacija o konkretnim lokalnim situacijama u svrhu informiranih politika i djelovanja
- Sarađivati sa medijima
- Sarađivati i preko granica gradova

zlostavljanja. Mnoge su izradile dokumente i materijale za podizanje svijesti koji se mogu dijeliti u širokom krugu. Nacionalna udruženja lokalnih i regionalnih vlasti, te same te vlasti, trebaju raditi s tim organizacijama kako bi se pobrinule za korištenje tih materijala u širokom krugu.

Seksualno iskorištavanje djece i njihovo zlostavljanje poznato je kao tajni zločin jer djeca žrtve u pravilu vrlo teško otkrivaju šta im se desilo. To, kao i nedostatak standardizovanih i uporedivih metoda prikupljanja

podataka znači da je teško dobiti jasnu sliku o opsegu tog problema. Važno je da lokalne i regionalne vlasti uspostave mehanizme za prikupljanje podataka radi promatranja i ocjene situacije na njihovom području. Zahvaljujući prikupljenim podacima, vlasti mogu procijeniti rizike, opseg i narav

seksualnog iskorištavanja djece na svojim područjima, te dati informirane odgovore na taj problem.

Organizacije civilnog društva mogu raditi s lokalnim i regionalnim vlastima na projektima i programima kojima je cilj sprečavanje i zaštita djece, kao što to može i privatni sektor, osobito sektor informacijske i komunikacijske tehnologije, te mediji. Saradnja na regionalnom nivou može davati rezultate kod prepoznavanja počinitelja koji prelaze granice gradova, na primjer u slučaju trgovine djecom.

Četiri slova "P": Zaštita (Protection)

Prijedlog djelovanja

- Osnovati kuće prilagođene djeci u čemu učestvuje više agencija i više struka
- Uvesti obavezu izvještavanja na lokalnom/regionalnom nivou
- Objaviti telefonske linije za pomoć na evropskom i nacionalnom nivou
- Svim stručnjacima koji rade s djecom izdati jasne smjernice o izvještavanju

Budući da predstavljaju nivo vlasti najbližu žrtvama seksualnog iskorištavanja djece i njihovog zlostavljanja, lokalne i regionalne vlasti u najboljem su položaju za uspostavu struktura u kojima će sudjelovati svi činitelji u lancu skrbi te se tako mogu pobrinuti da se najbolja moguća podrška i pomoć pruže i djeci. One imaju i dužnost služiti ne samo potrebama djece žrtava, nego i porodičnom sistemu i zajednici u cjelini. Lokalne i regionalne vlasti trebaju promovisati pristup koji uključuje više zainteresiranih strana i razvijati koordinirane više disciplinane strukture, postupke i mehanizme za rješavanje seksualnog nasilja nad djecom.

Višedisciplinarni centri

Gradovi i regije trebaju usvojiti holistički, integrisan pristup koji se zasniva na strategiji koja uključuje više agencija, te osnovati

specijalizovana za to predviđena tijela s jasno definisanim ulogama i odgovornostima koja okupljaju sve lokalne službe koje sudjeluju u zaštiti djece i poboljšanju njihove dobrobiti. Lokalne strategije zaštite trebaju biti razvijene tako da obuhvataju konkretne lokalne postupke i sisteme.

U većini evropskih zemalja mnogo je različitih agencija nadležno za rješavanje seksualnog zlostavljanja djece, i sve one moraju istražiti te predmete. Djeca su podvrgnuta opetovanim saslušavanjima koja dovode do ponovne viktimizacije djeteta što može biti čak i štetnije od izvornog zlostavljanja. Konvencija iz Lanzarotea promoviše uspostavu "one-stop" centara u kojima sudjeluje više agencija i više struka. U njima svi stručnjaci koji sudjeluju u istraživanju predmeta zlostavljanja djeteta - službe skrbi za djecu, zdravstvene službe, službe za provođenje zakona, sudske vlasti itd., zajedno rade pod jednim krovom kako bi se osiguralo da djeca žrtve seksualnog nasilja ne budu podvrgnute daljnjem zlostavljanju (pojam Kuća prilagođenih djeci). Važno je da djeca imaju mjesta na koja mogu otići, na kojima se mogu izraziti u povjerenju, slobodno i povjerljivo i na kojima mogu biti sigurna. Evo što omogućuju ovi centri: djecu se može saslušati i liječnički ih se pregledati u sudsko medicinske svrhe, može ih se sveobuhvatno ocijeniti i ona mogu primiti sve mjerodavne terapijske usluge od odgovarajućih stručnjaka, uz izbjegavanje opetovanih saslušavanja i ponovne viktimizacije.

Više bi se djece moglo zaštititi kada bi se obavezno trebalo obavještavati o sumnji, a da ta obaveza ne povrijedi postojeća pravila o povjerljivosti ili o povjerenju koje ima dijete. Svim stručnjacima koji rade s djecom treba izdati jasne smjernice o upućivanju njihovih bojazni odgovarajućoj agenciji, a lokalne i regionalne vlasti moraju tada izvršiti istrage kako bi utvrdile postoji li osnovana sumnja na zlostavljanje. I sudionike treba upoznati sa zaštitom dječjih prava kao i sa važnošću stavljanja najboljeg interesa djeteta na prvo mjesto.

Kad telefonske ili online linije za pomoć ne postoje na

nacionalnom nivou, treba ih uspostaviti kako bi djeca imala lagan pristup i anonimno savjetovanje.

Partneri u zaštitnim djelovanjima

Nevladine i ostale organizacije civilnog društva važni su partneri, posebno one koje sudjeluju u pružanju pomoći žrtvama.

Četiri slova "P": Krivično gonjenje (Prosecution)

Konvencija iz Lanzarotea kriminalizira niz radnji i iako će se istražni postupci i krivično gonjenje počinitelja uglavnom propisati nacionalnim krivičnim zakonodavstvom, lokalne i regionalne vlasti imaju važnu ulogu u tom području. U svim radnjama u toj fazi, uključujući i tokom istrage i sudskog postupka, najbolji interesi, prava i ranjivost djeteta trebaju biti u središtu brige za dijete.

Pomoć žrtvama

Vlasti se trebaju pobrinuti, uključujući i putem saradnje s nevladinim organizacijama, za poduzimanje određenih mjera kao što su osiguranje besplatne pomoći tokom sudskog postupka, savjetovanje roditelja, braće i sestara, te terepijska pomoć.

Postupanje s počiniocima

Lokalne i regionalne vlasti mogu se pobrinuti za osiguranje odgovarajućih službi za podršku, posebno radi izbjegavanja ponavljanja djela. Mogu se pobrinuti i da počinitelji dobiju informacije o pravima i uslugama koje su njima na raspolaganju.

Četiri slova "P": Sudjelovanje (Participation)

Vijeće Evrope vjeruje kako je pravo biti saslušan i pravo biti shvaćen ozbiljan osnovni dio ljudskog dostojanstva i zdravog razvoja svakog djeteta i mlade osobe. Slušati što kažu djeca i

mladi ljudi, dati dužnu težinu njihovim stajalištima u skladu s njihovom dobi i zrelošću nužno je za djelotvornu provedbu njihovog prava da njihovi najbolji interesi imaju prvenstvo kad se razmatraju sve stvari koje na njih utječu, te prava na zaštitu od nasilja, zlostavljanja i zanemarivanja². Sva se djelovanja lokalnih i regionalnih vlasti trebaju rukovoditi ovim načelom.

Koje se konkretne radnje mogu poduzeti na regionalnom nivou?

Iako će se mjere koje zagovara Konvencija iz Lanzarotea trebati prenijeti u krivične i građanske zakone koji su obično u nadležnosti države, neka bitna pitanja u području zaštite djeteta mogu biti u nadležnosti regija. To su na primjer uređenje i organizacija socijalne pomoći, socijalnih i zdravstvenih službi, te donošenje konkretnih mjera i uspostava konkretnih struktura za sprečavanje seksualnog iskorištavanja i zlostavljanja djece i njihovu zaštitu. Regionalne vlasti i parlamenti trebaju istražiti koje zakonodavne i administrativne mjere mogu poduzeti kako bi proveli odredbe na nivou Konvencije iz Lanzarotea.

Kako će Pakt djelovati u praksi?

Lokalni i regionalni izabrani zastupnici pozvani su u svojim gradovima i regijama skrenuti pažnju svojih kolega i nadležnih odjeljenja na pakt, radi zdravlja, dobrobiti i sigurnosti djece, kako bi mogli provoditi kampanju za provedbu u njemu predloženih inicijativa.

² Preporuka CM/Rec(2012)2 Odbora ministara državama članicama o sudjelovanju djece i mladih ljudi mlađih od 18 godina

Online platforma za upis za Pakt

Lokalni i regionalni izabrani zastupnici mogu se upisati u Kongresovu "platformu pakta" (www.coe.int/congress-pact). Gradovi i regije koji žele provoditi pakt ili koji su već pokrenuli inicijative, također su pozvani da se upišu.

Na toj će platformi svi imati priliku da daju informacije o novim inicijativama i strukturama, kao i o postojećim mjerama, te se mogu platformi vratiti svaki puta kada se provode nove radnje. Te će informacije omogućiti mjerenje napretka kampanje JEDNO od PETERO na lokalnom i regionalnom nivou.

Popis za provjeru lokalne i regionalne vlasti

Prevenција

- Na početnu stranicu grada i regije stavite poveznicu na internetsku stranicu JEDNO od PETERO Vijeća Evrope
- Organizujte informacijske sastanke u centrima za dnevnu skrb, školama i centrima za mlade za djecu i osoblje
- Podijelite materijale s činjenicama i letke koji sadrže informacije i smjernice
- Osigurajte naobrazbu za lokalne i regionalne stručnjake
- Organizujte rasprave i seminare za stručnjake i za javnost
- Iskoristite Evropsku nedjelju lokalne demokratije za naglašavanje tog pitanja
- Saradujte s nevladinim organizacijama, s medijima i s privatnim sektorom
- Imenujte osobu ili tijelo na lokalnom/regionalnom novou koja će podizati svijest o seksualnom nasilju nad djecom i njihovom zlostavljanju
- Radite sa civilnim društvom na prikupljanju informacija o konkretnim lokalnim situacijama radi donošenja informiranih politika i radnji
- Saradujte i preko granica gradova
- Promovišite nacionalne i evropske linije za pomoć djeci
- Izradite poveznicu pomoću jednog pritiska mišem na početnoj stranici grada ili regije za brz pristup pomoći i savjetima
- Osmislite i podijelite svoj školskoj djeci male kartice s podacima koje je lako nositi sa sobom, koje sadrže korisne brojeve i adrese
- Izradite magnete za frižidere s važnim brojevima za svako domaćinstvo
- Na mjestima na koja često dolaze djeca izložite plakate koji sadrže informacije o tome kamo otići

- U školama i klubovima za mlade učinite dostupnima obrazovne materijale prilagođene djeci Podijelite materijale s činjenicama i letke o sigurnom ponašanju online
- Olakšajte obavještanje online o nezakonitoj radnji

Zaštita (Protection)

- Osnujte kuće prilagođene djeci uz sudjelovanje više agencija i više struka
- Uvedite obavezu obavještanja na lokalnom/regionalnom nivou
- Promovišite smjernice o obavještanju za stručnjake koji rade s djecom

Stranice s dokumentacijom i referencama

- JEDNO od PETERO, kampanja Vijeća Evrope za zaustavljanje seksualnog nasilja nad djecom
- Konvencija Vijeća Evrope o zaštiti djece od seksualnog iskorištavanja i seksualnog zlostavljanja
- Strategija Vijeća Evrope za prava djeteta 2012-2015
- Konvencija Vijeća Evrope za suzbijanje trgovine ljudima
- Konvencija o kibernetičkom kriminalu
- Evropska konvencija o ostvarivanju dječjih prava
- Smjernice Odbora ministara Vijeća Evrope o pravosuđu prilagođenom djeci
- Preporuka o sudjelovanju djece i mladih ljudi mlađih od 18 godina
- Otkrijte dječja prava!
- Podignite ruku protiv cmakanja!
- Wild Web Woods

